DATA-GEDREVEN MEDICATIEVEILIGHEID OP DE INTENSIVE CARE

Nieuwsbrief #5 - Oktober 2026

01. Wat is ADAPTIC project "Data-gedreven medicatieveiligheid op de IC"?

Het **PharmacoInformatics Lab** is vanaf januari 2025 gestart met een implementatieproject om medicatieveiligheid op de IC structureel te verbeteren met ondersteuning van zorgICT. We focussen ons op twee risicogebieden: **medicatie-interacties** en **medicatiegerelateerde acute nierschade**. Samen met Stichting NICE, NICE Research & Support, NVIC, de Special Interest Group IC van de NVZA, Z-Index, het Geneesmiddelen Informatie Centrum van de KNMP, en medicatie-experts van de drie meest gebruikte PDMS-systemen: HiX, EPIC en Metavision bouwen we aan een **data-gedreven fundament voor een continu lerend systeem om medicatieveiligheid op de IC** te monitoren en te verbeteren, waarbij zorgprofessionals direct inzicht biedt in hun resultaten en ruimte creëert voor leren en verbeteren.

Deze aanpak is gebaseerd op de resultaten uit de **SIMPLIFY-** en **RESCUE-studies**. Dit project wordt gefinancierd door **ZonMw GGG** vanuit Implementatie impuls (VIMP) gelden waar afgeronde ZonMw studie voor in aanmerking komen. We hebben gekozen voor het **acroniem ADAPTIC**, omdat het lerend systeem ervoor moet zorgen dat de medicatieveiligheid continu wordt aangepast op basis van nieuwe inzichten uit data. Daarnaast bevat het acroniem de letters IC, wat een extra verwijzing vormt naar de intensive care context.

02. Wie doen mee aan ADAPTIC?

Deelnemende ziekenhuizen vertegenwoordigen een **mix van academische, topklinische en algemene IC's**. Daarmee zorgen we voor landelijke dekking én brede toepasbaarheid. In totaal doen 14 ziekenhuizen mee: Amsterdam UMC, UMC Utrecht, MUMC+, UMCG, HagaZiekenhuis, Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis, Jeroen Bosch Ziekenhuis, Zaans Medisch Centrum, Medisch Spectrum Twente, MartiniZiekenhuis, Franciscus Gasthuis en Vlietland, VieCuri Medisch Centrum, Noordwest Ziekenhuisgroep en Ziekenhuisgroep Twente.

03. Doelstellingen ADAPTIC project

- **Doelstelling #1:** Nationale werkgroep "IC-interacties" is gevormd en haar continuïteit is geborgd.
- **Doelstelling #2:** De SIMPLIFY-lijst is up-to-date en geïmplementeerd op ten minste 10 IC's.
- **Doelstelling #3:** De aanpak voor data-gedreven medicatieveiligheid is geïmplementeerd op ten minste 10 IC's.
- **Doelstelling #4:** Implementatietoolkits voor data-gedreven medicatieveiligheid op de IC zijn beschikbaar en landelijk verspreid.

04. Milestones Q3 2026

- **Erkenning van de werkgroep IC-interacties** door de KNMP als nationale werkgroep.
- Na een onderbreking van de **data-extractie activiteiten** als gevolg van de hack bij ChipSoft, zijn deze activiteiten hervat. Momenteel wordt de hotfix voor data-extracties uit HiX getest.
- **Onderhoud van de SIMPLIFY-vragenlijst** is gestart met de beoordeling van nieuwe en gewijzigde interacties gepubliceerd tussen september 2025 – september 2026.
- Tweede **focusgroepbijeenkomst** met de nationale werkgroep IC-interacties is gepland op 28-10.
- De uitvraag naar **medicatieveiligheid indicatoren** voor het NICE2Improve dashboard is afgerond.

DATA-GEDREVEN MEDICATIEVEILIGHEID OP DE INTENSIVE CARE

Nieuwsbrief #5 - Oktober 2026

05. Nationale Werkgroep IC-interacties erkend door de KNMP

Op 15 januari 2026 vond de **eerste consensusmeeting van de Werkgroep IC-interacties** plaats, met als doel via een Delphi-procedure overeenstemming te bereiken over de klinische relevantie van 601 medicatie-interacties voor de IC-patiënt. Dit betrof een eenmalige, grote update van de in 2017 ontwikkelde SIMPLIFY-lijst.

Een belangrijke mijlpaal volgde op 28 september 2026, toen de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie (KNMP) de **werkgroep formeel erkende als Nationale Werkgroep IC-interacties**. Hiermee waardeert de KNMP de specialistische expertise van de werkgroep als aanvulling op de generieke medicatiebewaking van de G-Standaard. Daarnaast faciliteert de KNMP de beschikbaarstelling van de kennis van de werkgroep via de KNMP Kennisbank.

Op 28 oktober 2026 vindt de **tweede Delphi-focusgroepmeeting** plaats. Hierin worden de nieuwe en gewijzigde medicatie-interacties besproken die zijn gepubliceerd in de periode van september 2025 tot en met september 2026. Ook komen de ontvanger en presentatievorm van de meldingen, wijzigingen in eerder beoordeelde medicatie-interacties en afspraken over het toekomstige onderhoud van de SIMPLIFY-lijst aan bod.

Met deze stappen werkt de werkgroep verder aan **passende medicatiebewaking en veilige, doelmatige farmacotherapie voor IC-patiënten.**

06. Uitvraag over kwaliteitesindicatoren voor medicatieveiligheid op de IC, is afgerond

Op 2 oktober 2026 vond de online focusgroepbijeenkomst plaats met deelnemers aan het ADAPTIC-project, met als doel overeenstemming te bereiken over **potentiële indicatoren voor twee domeinen: medicatie-interacties en het gebruik van nefrotoxische medicatie op de IC.**

Voorafgaand aan de bijeenkomst beoordeelden de deelnemers, ziekenhuisapothekers met IC-specialisatie en intensivisten, via een **vragenlijst negen kwaliteitsindicatoren (zes voor medicatie-interacties en drie voor nefrotoxische medicatie)** op drie criteria: relevantie, actiegerichtheid en haalbaarheid (7-punts Likertschaal; 1-3: oneens, 4: neutraal, 5-7: eens). Van de 31 uitgenodigde deelnemers vulden er 23 (74%) de vragenlijst in. Voor **vier van de negen indicatoren werd direct consensus bereikt** (minimaal 80% van de stemmen in categorie 5-7, op alle drie de criteria).

Tijdens de online bijeenkomst, waaraan 12 van de 23 deelnemers (52%) deelnamen, werden de **vijf indicatoren zonder consensus nader besproken en werd opnieuw gestemd** over de criteria waarop geen consensus bestond. Na de tweede stemronde bleek dat voor twee van deze vijf indicatoren alsnog consensus was bereikt op alle drie de criteria. Hiermee komt **de uiteindelijke set op zes potentiële kwaliteitsindicatoren**. De volgende stap is het berekenen van de indicatoren op basis van EPD-data en het onderzoeken van de haalbaarheid in de praktijk en de praktijkvariatie.

07. ADAPTIC-project in het vizier

- Abstracts over de ontwikkeling van kwaliteitsindicatoren en de update van de SIMPLIFY-lijst zijn geaccepteerd voor presentaties op de Ziekenhuisfarmaciedagen in november.
- Het abstract over de update van de SIMPLIFY-lijst is zelfs geselecteerd als een van de drie beste abstracts en wordt gepresenteerd tijdens de plenaire sessie op donderdag 26 november.
- Het ADAPTIC-project is gepresenteerd tijdens het congres van de European Society of Intensive Care Medicine (ESICM) in Lissabon.

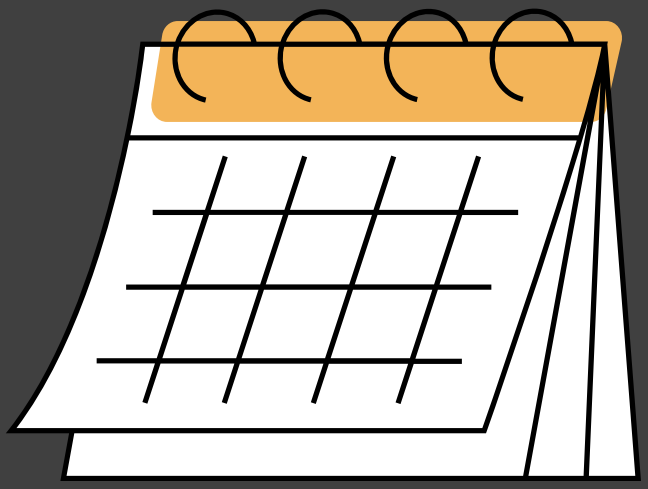

TIJDSCHEMA VAN HET PROJECT

Centraliseren van activiteiten, in plaats van ieder voor zich.

EPD data maximaal benutten en reduceren registratielast.

Voortbouwen op bestaande en beproefde werkwijze van de **NICE registratie.**

Spiegelinformatie over medicatie-interacties en nefrotoxiciteit van medicatie op basis van EPD data voor continue medicatieveiligheidsmonitoring en **lokale terugkoppelingscyclus.**

Stimuleren van het leren van elkaar door benchmark informatie en acties uitzetten met behulp van actiegerichte toolbox.

JAN '25 - JUL '25 — **AFGEROND**

Werving deelnemers voor het project en werkgroepleden voor de **landelijke werkgroep IC-interacties.** Afstemming van werkwijze werkgroep met KNMP.

JAN '25 -DEC'26 — **LOOPT**

Ontwerpen van **data-extractie query's** in samenwerking met NICE Research & Support, ETZ en UMCU.

JUL '25 - MRT '26 — **AFGEROND**

Ontwerpen en verspreiden **procedure voor de SIMPLIFY-lijst verwerking** in EPD systemen van HiX, EPIC en Metavision.

JAN'26 - DEC '26 — **LOOPT**

Validatie en analyse van data over medicatie-toedieningen en laboratoriumuitslagen en **ontwerp van NICE2Improve Medicatieveiligheids-dashboard.**

OKT'25 -DEC'26 — **LOOPT**

De **implementatie van de SIMPLIFY-lijst** in EPD systemen door de deelnemers. **Onderhoud van de SIMPLIFY-lijst** door de Nationale Werkgroep IC-interacties.

SEP'26 - DEC '26 — **VOLGT**

Testen van NICE2Improve Medicatieveiligheidsdashboard door de deelnemers, evaluatie met de deelnemers en het maken van een **implementatie leidraad** voor alle IC's in Nederland.

CONTACT
Dr. Joanna E. Klopotowska
j.e.klopotowska@amsterdamumc.nl